

El 1986, Josep Tero va publicar el seu primer treball discogràfic. Han passat trenta anys i el cantautor escalenc segueix a peu del canó, damunt dels escenaris, amb la seva guitarra als braços i una pila de cançons i poemes al sarró.

Josep Tero, cantautor de la Mediterrània

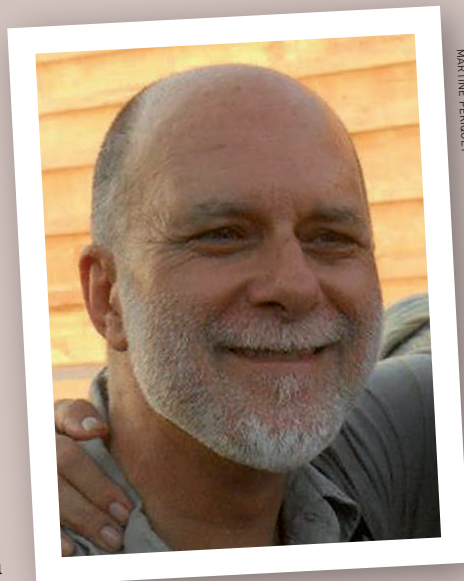
RAMON MORENO > TEXT

Josep Tero, nascut a l'Escala el 26 de novembre de 1951, forma part d'una generació per a la qual la música va ser un aspecte essencial de la seva vida. El

1963 Josep Tero, en una actuació de Raimon a l'Escala, es va sentir motivat per descobrir el Grup del Folk; els discos que editaven Concèntric i Edigsa i que comprava a Discos Causa de Figueres; el programa de Salvador Escamilla a Ràdio Barcelona i els de Ràdio Popular de Figueres... La Cançó era en aquells temps «el princi-

pal mitjà de comunicació de masses per a la defensa de la identitat lingüística, i en sorgia una resposta política valenta que m'apassionava tant com el simple fet de cantar, de cantar espais del pensament que fins aleshores ens havien estat prohibits: per les llibertats, l'amor, la pau... el país».

Dels primers concerts de Josep Tero a l'Escala, va passar a participar, l'any 1971, en la Promoció de Noves Veus de la Cova del Drac a Barcelona: va ser el tercer classificat tot just darrere Ramon Muntaner i Joan Isaac. Segueixen un any d'intensa activitat que tenen un moment d'inflexió el març de 1982 quan puja a l'escenari de l'antic pavelló del Joventut de Badalona, davant més de 4.000 persones, al costat de Lluís Llach i de Marina Rossell. Aquell va ser el seu apropament al gran públic, i va continuar amb una sèrie de 36 concerts arreu dels Països Catalans acompanyant Llach. El cantautor recorda com aquells concerts van ser «la prova definitiva per adonar-me que les meves cançons poden tenir el seu públic».

MARTINE PERROUET

Batecs d'ocells, el primer disc

El primer enregistrament discogràfic de Josep Tero era, doncs, la conseqüència lògica d'aquella intensa activitat musical que compaginava amb la professió de mestre. Era la tardor de 1986, i en aquest primer disc ja trobem tots els trets definitoris de la música de Josep Tero: amb l'embolcall de melodies nítidament mediterrànies, i al costat de temes propis en què canta al país —entès en sentit ampli— o a la seva petita pàtria de l'Escala i l'Empordà, Tero fa versions de poemes de Maria Àngels Anglada,

Clementina Arderiu, Joan Roís de Corella o el seu admirat Constandinos Kavafis, tot plegat relligat sempre, com en tota la seva obra, pel fil de la seva fina sensibilitat. Per a Josep Tero, «musicar un poema és un repte, i m'hi llanço sense por cada cop que una poesia m'atrau». *Batecs d'ocells* va tenir un gran impacte, i Tero presenta el disc a Catalunya, Andorra, les Illes Balears, el País Valencià i Sardenya. També protagonitza una gira pels Estats Units, amb actuacions a Houston, Los Angeles i Nova York.

A partir de llavors, fins a vuit discos més s'han succeït de manera pausada però continuada fins al darrer treball, *D'un mateix mar*, publicat el 2014, en què posa música a textos poètics de diverses escriptores. Alguns dels seus discos han tingut un gran reconeixement, com *Camins de tarda* (2001), que va ser escollit com un dels millors discos d'autor publicats a l'Estat i el segon millor en català; o *Raval* (1990), en què col·laboren Maria del Mar Bonet, Marina

Dels primers concerts de Josep Tero a l'Escala, va passar a participar, l'any 1971, en la Promoció de Noves Veus de la Cova del Drac a Barcelona

Rossell i Georges Moustaki. Un dels seus temes més bells, «Quan dic l'Escala», ha estat considerat una de les millors cançons escrites en llengua catalana. I així fins ara mateix, que està enregistrant, entre Grècia i Catalunya, el seu desè treball. A aquests discos cal afegir, també, altres «feines musicals», com el seu llarg treball com a lletrista per a Marina Rossell, Maria del Mar Bonet, Laurentis Mahairitsas, Maria Josep Villarroya, Inma Serrano... La trajectòria de Josep Tero es mou entre els escenaris i els enregistraments discogràfics, sempre amb la voluntat de divulgació de la poesia catalana a través de les seves adaptacions musicals i la reivindicació cultural, social i nacional, en defensa del medi ambient i de les llibertats col·lectives i individuals.

La Mediterrània i Grècia

La Mediterrània com a espai geogràfic i cultural ocupa un lloc central en la biografia personal i musical de Josep Tero, d'Empúries a Grècia amb parada a l'Alguer. Aquest mar nostre l'ha inspirat i ha acollit la seva creativitat, i la cultura grega i la tradició hel·lènica han tingut sempre un pes important en la vida de Josep Tero: de Kavafis a Georges Moustaki, d'Ànite de Tegea a la música bizantina.

El cercle virtuós de la relació de Tero amb la cultura grega es completa amb les seves versions musicades de poemes de Constandinos Kavafis, que s'han fet presents en molts dels seus treballs discogràfics i sempre en els seus concerts en directe. A l'extrema sensibilitat de Josep Tero devem les adaptacions de poemes com «*Zimisou, soma*» (Cos meu, recorda), «De dins del Calaix», o «Nits de gener». Josep Tero va descobrir Kavafis a través de les «excel·lents traduccions que Carles Riba ha fet del poeta d'Alexandria»,

en un llibre que va llegir a la Biblioteca Fages de Climent de Figueres l'estiu del 1969. Precisament Josep Tero està treballant, en col·laboració amb la grega Maria Farantouri, en el que serà el seu proper disc sobre Kavafis.

L'altre gran personatge d'Alexandria va ser Georges Moustaki, cantant de la llibertat, que va esdevenir gran amic de Josep Tero. Moustaki va destacar el cantautor de l'Escala com «una de les grans veus catalanes». De fet, Tero va ser de les darreres persones que van acompanyar Moustaki fins a la seva mort. També ha fet versions de moltes de les seves cançons al català, com les que componen els discos d'homenatge que ha cantat Marina Rossell. Per a Josep Tero, Moustaki va ser un «bon company i amic. Des del dia que la Marina Rossell me'l va presentar, fins als dia que el vam anar a veure (la Marina i jo) a l'hospital de Niça on va morir, coincidir amb ell va ser sempre una festa».

Empordanès

Però, és clar, Josep Tero exerceix sempre d'escalenc i empordanès. Ha musicat textos de la poetessa Anna Almazán (un extraordinari «Posa música al meu cos»), de Fages de Climent i, sobretot, s'ha convertit en un dels màxims reivindicadors de l'obra de Maria Àngels Anglada.

En activitat constant, Josep Tero encara el futur treballant i mantenint el seu compromís fidel a la seva llengua, en aquest món tan globalitzat. Es manté ferm en la fidelitat i el gust per la música que per si mateixa ja diu coses: «Músiques i textos per a l'emoció dels que escoltin les meves cançons».

Ramon Moreno és editor.

En activitat constant, Josep Tero encara el futur treballant i mantenint el seu compromís fidel a la seva llengua, en aquest món tan globalitzat.